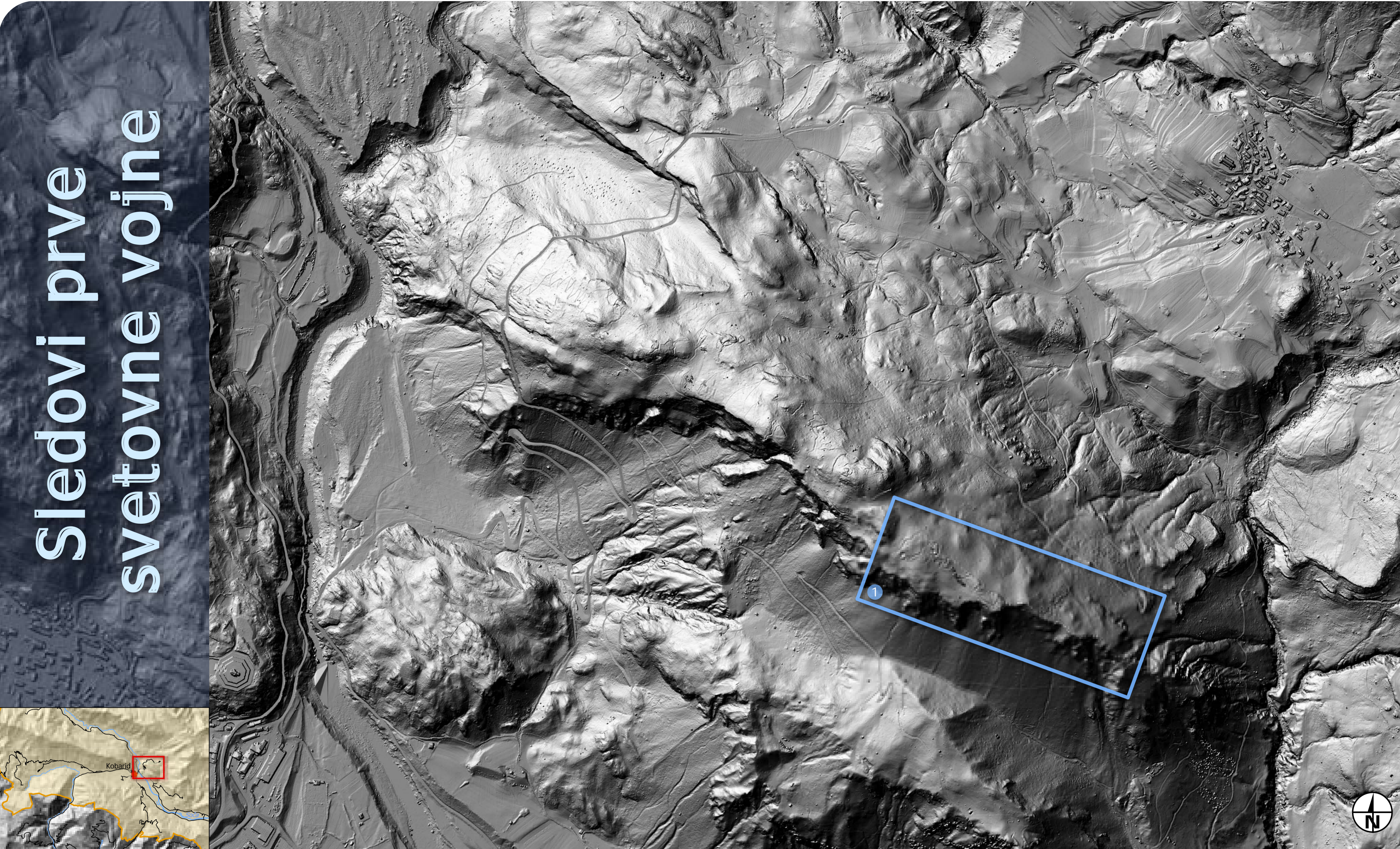
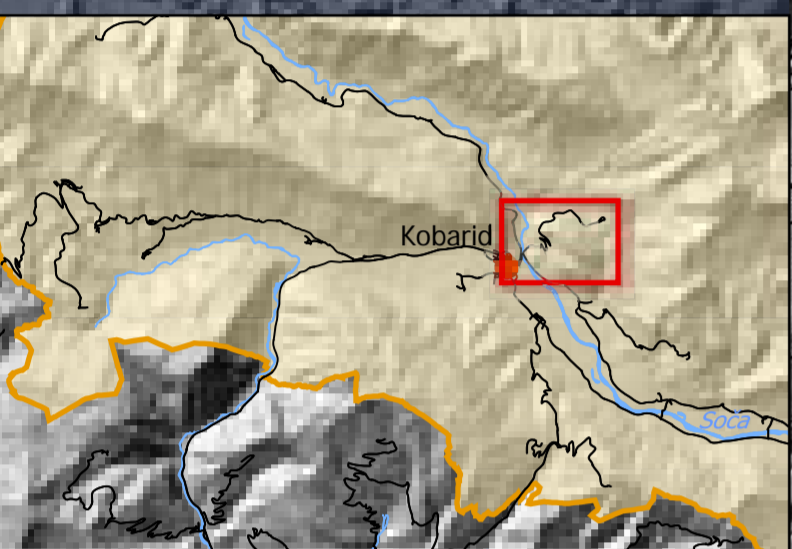

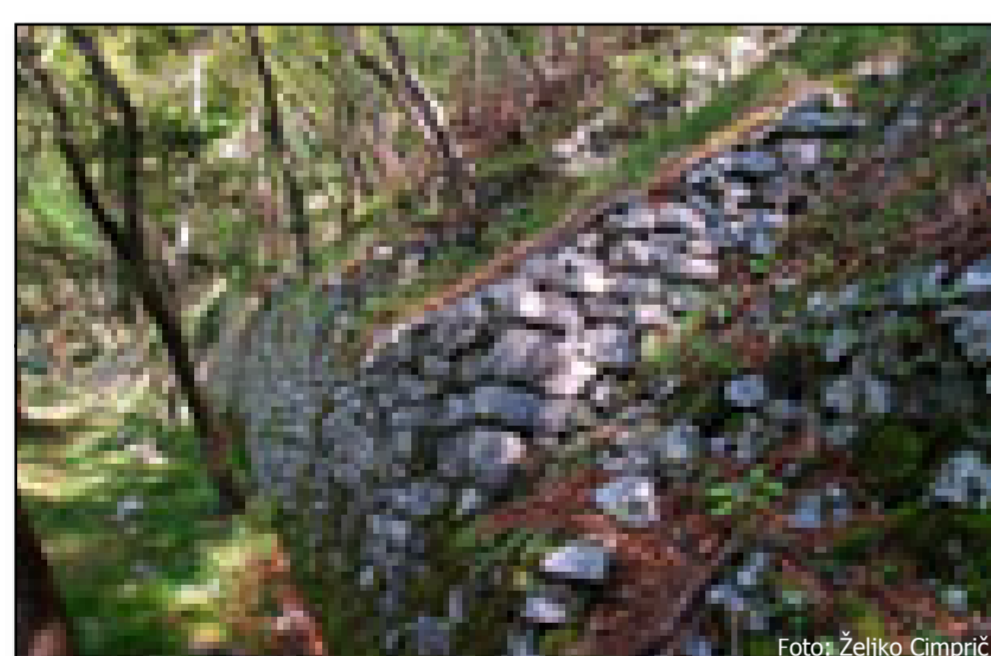
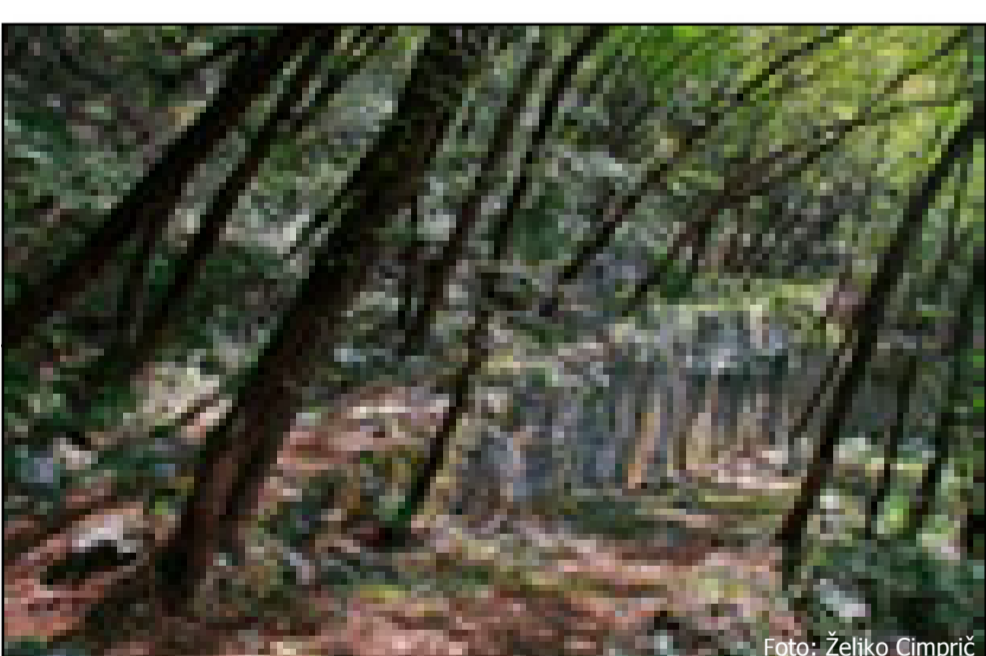
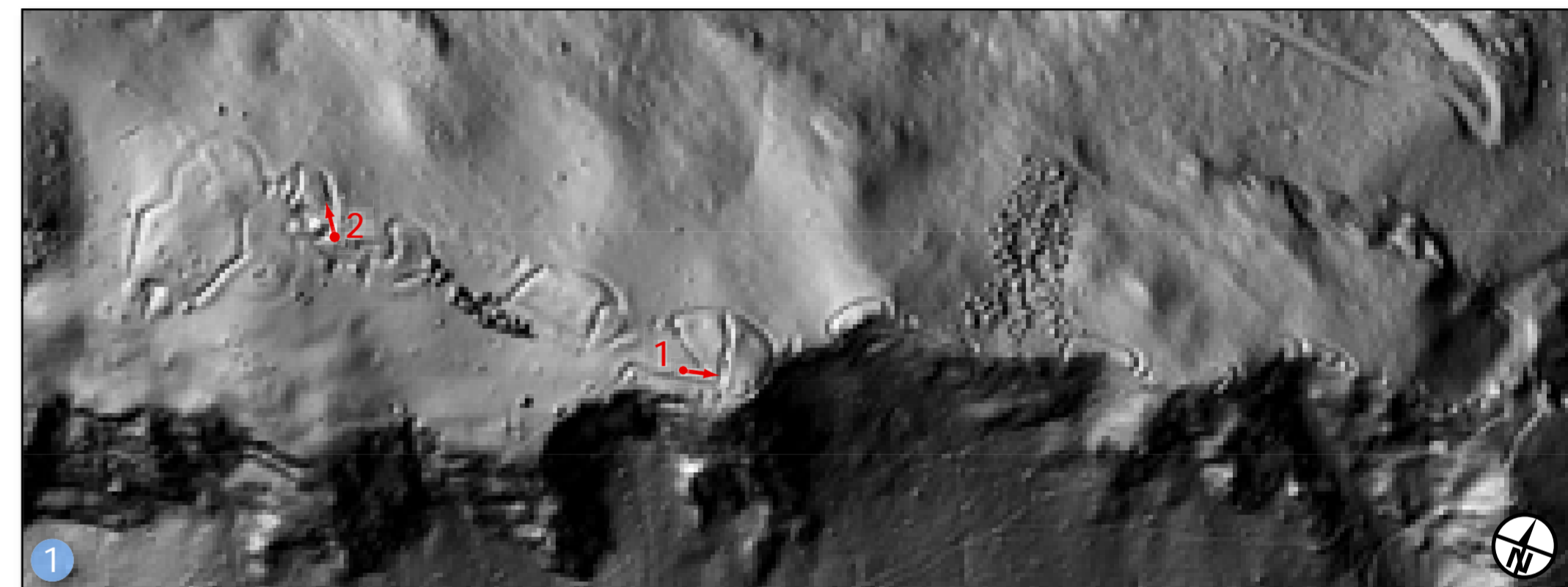
Sledovi prve svetovne vojne

Italijanska vojska je v 29 mesecih bojevanja na soški fronti v Zgornjem Posočju zgradila obsežen sistem treh črt strelskih jarkov, kavern in utrd. Tretja linija, imenovana tudi »Armadna« je bila namenjena morebitni obrambi v primeru sovražne ofenzive, zato v njej ni bilo stalno razporejenih enot. Na območju Kobarida se je linija spuščala z Livka pred Idrsko, prekoračila Sočo, se za vasjo Smast preko potoka Ročica vzpenjala čez Ozben, nato spuščala do sotočja Kozjaka in Soče ter dalje tekla po grebenu proti Stolu. Na levem bregu je oblikovala »kobariško mostišče«, ki bi moralo odigrati odločilno vlogo v morebitni obrambi Kobarida.

Viri podatkov:
Fundacija Poti miru v Posočju
IAPS ZRC SAZU
Geodetska uprava RS

0 100 200 400 600 m
Merilo 1 : 4700

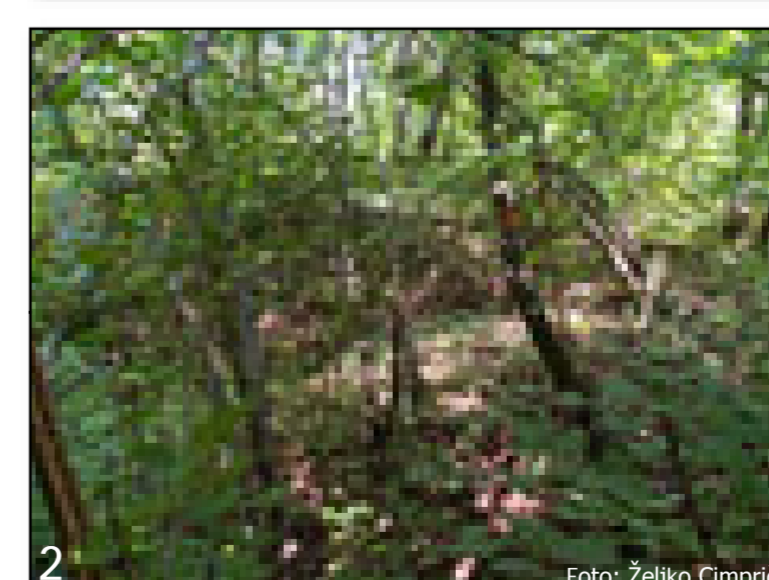
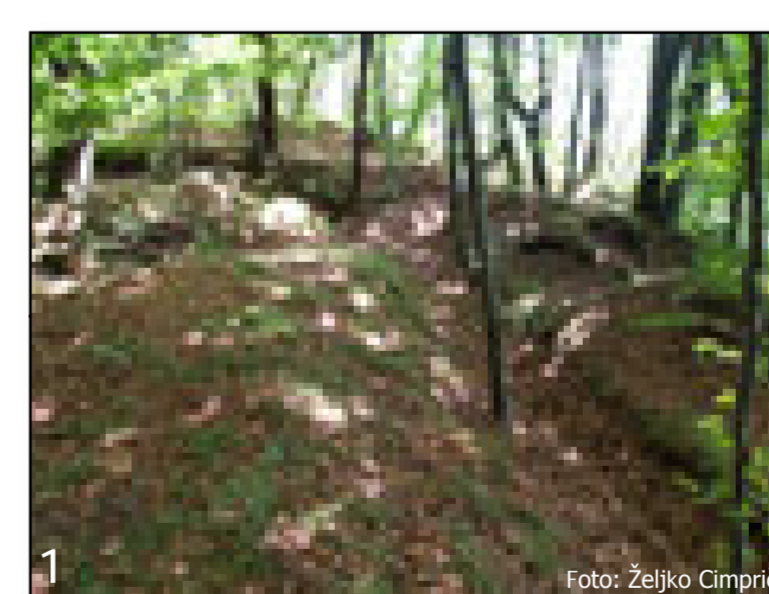

Na južni strani je bilo mostišče z desnim bregom povezano z velikim lesenim mostom pod vasjo Idrsko; na sredini, kjer je bil zrušen Napoleonov most, z železnim mostom; in na severu, pod izlivom Kozjaka v Sočo, z brvjo, prav tam kjer danes nova brv povezuje kobariško zgodovinsko pot. Desno nad cesto, ki pelje v Drežnico, so zgradili veliko vojaško cesto za prevoz topništva, vzdolž grebena mulatiere in mrežo jarkov, nad Ladrami pa utrjene betonske položaje. Na zgodovinski fotografiji je viden ovinek ceste, ki je danes povsem preraščena.

Danes nam na tem z gozdom poraščenem območju pregled celotnega obrambnega sistema omogočajo primerno obdelani lidarski podatki. Zgornji sliki prikazujeta območje strelskih jarkov vrh Ozbena. Območje je gosto preraščeno (lepo vidno na spodnji letalski fotografiji), ponekod z mladim smrečjem, ki ga lidar ne predre. S puščicama sta označeni stojišči in smeri fotografiranja spodaj prikazanih slik strelskih jarkov.

Dogodki so 24. oktobra 1917 potekali drugače in veliko hujše od vseh italijanskih predvidevanj. Ob bliskovitem nemškem prodoru po dolini od Tolmina navzgor je italijansko poveljstvo v zadnjem hipu na mostišče razporedilo 281. polk brigade Foggia (medtem ko je 282. polk branil položaje pred Kobaridom), inženirji pa so popoldan ob 15.30 v splošni zmedi za njegovim hrbtom razstrelili most. Večina branilcev je bila tako obkoljena in odvedena v vojno ujetništvo. Ogromen trud, ki so ga vložili v opremljanje in utrjevanje mostišča, je bil zaman. Po krajšem boju so nemške enote zavzele Kobarid, nato pa že ob 18.00 uri ponovno premagale ostanke italijanske 34. divizije na močno utrjeni obrambni črti med Starim selom in Robičem.

Pred uporabo lidarja so spoznavanje pretekle rabe prostora omogočali zlasti letalski posnetki, fotografije zajete v primernem času (npr. po sneženju) in terenske raziskave.

ZRC SAZU, Inštitut za antropološke in prostorske študije
Novi trg 2, SI-1000 Ljubljana
E: <http://iaps.zrc-sazu.si>
E: iaps@zrc-sazu.si

Avtorja:
Žiga Kokalj
Željko Cimprič

Fundacija Poti miru v Posočju
Gregorčičeva 8, SI-5222 Kobarid
E: <http://www.potimiruvposocju.si>
E: fundacija.potimiru@siol.net

